МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ, ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ТА ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ

Збірник доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції

(15 травня 2026 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

Харків – 2026

УДК 33+657(063)
С 91

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(№ 949 від 10 грудня 2025 р.)

Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 9 від 25.05.2026 року)

Редакційна колегія:
д-р. екон. наук, проф. Б. В. Самородов (головний редактор);
к.філос.н., доц. А.А. Чхеайло;
к-т. екон. наук, доц. Р. О. Піскунов;
д-р. екон. наук, доцент. К. В. Орєхова;
д-р. екон. наук, проф. Г. М. Азаренкова;
д-р. екон. наук, проф. А. П. Грінько;
к-т. екон. наук, доц. Н. Л. Морозова;
PhD з комп'ютерних наук Д. М. Ковальчук;
к-т. пед. наук Н. І. Стяглик.

Адреса редколегії:
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4

С 91 Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем: збірник доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2026 року, м. Харків, Україна) [Електронний ресурс]. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класса ; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10. – 659 с. (PDF)

ISBN 978-966-285-810-5

URI https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/25801

У збірнику представлені доповіді учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції на загальну тему «Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем».

Для науковців, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів. Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Усі права застережено. Посилання на матеріали обов’язкові.

УДК 33+657(063)

URI https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/25801

ISBN 978-966-285-810-5

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2026

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
V.N. KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY

THE CURRENT STATE, PROBLEMS AND PROSPECTS OF BUSINESS, FINANCIAL AND CREDIT AND ACCOUNTING SYSTEMS DEVELOPMENT

Collection of abstracts
VI International Scientific and Practical Conference

(May 15, 2026, Kharkiv, Ukraine)

Electronic resource

Kharkiv – 2026

UDC 33+657(063)

Registration certificate UkrINTEI (№ 949 of Desember 10, 2025)

Approved for posting on the Internet by the decision of the Academic Council in V.N. Karazin Kharkiv National University (Minutes №9 of May 25, 2026)

Editorial board:
Dr. of Econ Sciences, Prof. B. V. Samorodov (editor in chief);
PhD of Philosophical Sciences, Assoc. Professor A.A. Chkheailo;
PhD in Econ. Sciences, Assoc. Prof. R. O. Piskunov;
Dr. of Econ. Sciences, Assoc. Prof. K. V. Oriekhova;
Dr. of Econ. Sciences, Prof. G. M. Azarenkova;
Dr. of Econ. Sciences, Prof. A. P. Grinko;
PhD in Econ. Sciences, Assoc. Prof. N. L. Morozova;
PhD in Computer Science D. M. Kovalchuk;
Ph.D. of Pedagogic Sciences, Assoc. Prof. N. I. Styaglik..

Editorial board address:
61022, Kharkiv, Svobody Square, 4

The current state, problems and prospects of business, financial, credit and accounting systems development: a collection of abstracts of the VI International Scientific and Practical Conference (May 15, 2026, Kharkiv, Ukraine) [Electron. Resource]. – Kharkiv: V.N. Karazin Kharkiv National University, 2026.– 1 el. disk (CD-ROM). – Systems. requirements: Pentium-class processor; OC Windows 7/10; CD-ROM drive; Acrobat Reader 10. – 656 p. (PDF)

ISBN 978-966-285-810-5

URI https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/25801

The collection presents abstracts of the participants of the VI International Research and Practice Conference on the general topic «The current state, problems and prospects of business, financial, credit and accounting systems development».

For scientists, post-graduate students and students of higher educational institutions. Materials are submitted in the author's edition. The authors are responsible for the content and design of the materials.

All rights reserved. References to materials are required.

UDC 33+657(063)

URI https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/25801

ISBN 978-966-285-810-5

© V. N. Karazin Kharkiv National University, 2026

УДК 336.7:330.34

Вінницька Оксана,
канд. екон. наук, доцент;
Чвертко Людмила,
канд. екон. наук, доцент,
Уманський національний університет

ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Фінансова інклюзія є одним із ключових напрямів розвитку сучасної фінансової системи та важливим інструментом забезпечення економічного зростання і соціальної справедливості. У глобальному вимірі вона розглядається як процес забезпечення доступу населення та бізнесу до широкого спектра фінансових послуг – банківських рахунків, кредитування, страхування, платіжних інструментів – на доступних та прозорих умовах.

Згідно з визначенням Світового банку, фінансова інклюзія означає доступ і використання фінансових послуг домогосподарствами та підприємствами [1]. Вона охоплює не лише відкриття банківських рахунків, а й активне використання фінансових інструментів для заощадження, інвестування, управління ризиками та здійснення платежів.

Актуальність розвитку фінансової інклюзії зумовлена значною часткою населення світу, яка залишається поза фінансовою системою. За даними міжнародних досліджень, близько 1,4 млрд дорослих у світі не мають доступу до банківських послуг, що обмежує їх економічні можливості та підвищує рівень соціальної нерівності [2]. Це свідчить про необхідність розширення фінансових послуг, особливо для вразливих груп населення – малозабезпечених, жінок, мешканців сільських територій та малого бізнесу.

Фінансова інклюзія відіграє важливу роль у забезпеченні економічного розвитку. Доступ до фінансових ресурсів дозволяє домогосподарствам накопичувати заощадження, інвестувати у освіту та здоров’я, а підприємствам – розширювати діяльність і створювати нові робочі місця. Крім того, фінансові послуги сприяють підвищенню фінансової стійкості населення, дозволяючи ефективно реагувати на економічні шоки [3].

Суттєвим фактором розвитку фінансової інклюзії є цифровізація. Використання мобільних технологій, онлайн-банкінгу та електронних платіжних систем значно знижує вартість фінансових послуг і розширює доступ до них. Особливо це актуально для країн, що розвиваються, де традиційна банківська інфраструктура є недостатньо розвиненою. Зокрема, мобільні фінансові сервіси дозволяють охопити віддалені регіони та підвищити рівень фінансової доступності.

Разом із тим, розвиток фінансової інклюзії супроводжується певними викликами. Серед них – низький рівень фінансової грамотності населення, недостатній рівень довіри до фінансових установ, а також цифрова нерівність.

Крім того, використання цифрових фінансових послуг пов'язане з ризиками кібербезпеки та захисту персональних даних.

Особливу увагу слід приділити ролі фінансової інклюзії у забезпеченні соціальної справедливості. Вона сприяє зменшенню нерівності, оскільки забезпечує рівні можливості для участі у фінансовій системі. За даними міжнародних досліджень, фінансова інклюзія позитивно впливає на рівень зайнятості, розвиток підприємництва та зниження бідності.

У контексті України розвиток фінансової інклюзії набуває особливого значення. В умовах економічної нестабільності та трансформаційних процесів важливо забезпечити доступ населення до фінансових ресурсів і стимулювати розвиток фінансового сектору. Значну роль у цьому відіграють державні програми цифровізації, розвиток безготівкових розрахунків та впровадження фінтех-рішень. За інформацією Міністерства цифрової трансформації України, понад 70% громадян користуються цифровими сервісами, включаючи онлайн-банкінг і державні електронні послуги [4]. Значний внесок у розвиток фінансової доступності зробили мобільні застосунки банків, які дозволяють здійснювати платежі, перекази та відкривати рахунки дистанційно.

Особливу роль відіграє розвиток безготівкової економіки. За даними Національного банку України, частка безготівкових операцій із платіжними картками в Україні перевищує 90% за кількістю транзакцій, що є одним із найвищих показників серед країн, що розвиваються [5]. Це свідчить про високий рівень проникнення сучасних фінансових технологій.

Перспективним напрямом розвитку фінансової інклюзії є впровадження інноваційних фінансових технологій (FinTech), які дозволяють створювати нові продукти та сервіси, орієнтовані на потреби різних груп населення. Це включає мобільні платежі, цифрові гаманці, онлайн-кредитування та інші інструменти, які роблять фінансові послуги більш доступними та зручними.

Разом із тим, розвиток фінансової інклюзії супроводжується певними викликами. Серед них – нерівномірний доступ до фінансових послуг у різних регіонах, недостатній рівень фінансової грамотності та обмежена довіра до фінансових установ. За оцінками USAID, рівень фінансової грамотності населення України потребує подальшого підвищення [6].

Отже, фінансова інклюзія є важливим фактором сталого економічного розвитку та підвищення добробуту населення. Її розвиток сприяє зменшенню соціальної нерівності, підвищенню фінансової стабільності та ефективності економіки. Водночас для досягнення максимального ефекту необхідно поєднувати розвиток фінансової інфраструктури з підвищенням фінансової грамотності населення та забезпеченням належного рівня регулювання фінансового сектору.

У перспективі подальший розвиток фінансової інклюзії має бути спрямований на інтеграцію цифрових технологій, розширення доступу до фінансових послуг та створення умов для активного використання фінансових інструментів усіма верствами населення. Це дозволить забезпечити більш

рівномірний економічний розвиток і зміцнення фінансової системи як на національному, так і на глобальному рівнях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Світовий банк. Financial Inclusion Overview. URL: https://ieg.worldbankgroup.org/evaluations/financial-inclusion?utm_source=chatgpt.com
2. Financial Inclusion. World Bank Group. URL: https://www.worldbank.org/ext/en/topic/financial-sector/financial-inclusion?utm_source=chatgpt.com
3. Чвертко Л. А., Корнієнко Т. О., Вінницька О. А. Фінансова інклюзія на страховому ринку України: передумови та чинники формування. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. Вип. 18. Т. 2. С. 146-158. doi: 10.15330/apred.2.18.146-158
4. Цифрові послуги та статистика використання. Міністерство цифрової трансформації України. URL: https://thedigital.gov.ua
5. Статистика платіжного ринку України. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua
6. Дослідження фінансової грамотності в Україні. USAID. URL: https://www.usaid.gov

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1.
СУЧАСНІ ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ ТА ІНСТРУМЕНТИ В НЕСТАБІЛЬНІЙ ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОСИСТЕМІ

Brzeziecka Dagmara
DIGITAL TRANSFORMATION OF POLISH CITIES AND MUNICIPALITIES: LEVERAGING FINTECH FOR FISCAL RESILIENCE AND REVENUE OPTIMIZATION ……. 6

Ivashchenko Maksym
FINANCIAL TECHNOLOGIES IN THE SYSTEM OF PREVENTING AND REDUCING CORRUPTION RISKS ……... 9

Maslak Nataliia
GREEN FINANCE INSTRUMENTS FOR UKRAINE'S AGRICULTURAL SECTOR: INSTITUTIONAL BARRIERS AND DIGITAL SOLUTIONS …… 12

Sova Artem
ENTERPRISE MANAGEMENT IN A VUCA ENVIRONMENT ……. 15

Staiko Anastasiia
RISKS AND INVESTMENT OPPORTUNITIES IN THE SECURITIES MARKET UNDER CONDITIONS OF INCREASED FINANCIAL MARKET VOLATILITY ……... 17

Zadvornykh Serhii
THE EVOLVING ROLE OF STOCKBROKERS IN THE CONTEXT OF FINANCIAL MARKET VOLATILITY AND DIGITALISATION ……... 20

Азаренкова Галина, Вінакова Тетяна
ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ …….. 24

Азаренкова Галина, Шаповал Ксенія
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ КРЕДИТНИХ ПРОЦЕСІВ: ЗАГРОЗИ, ПЕРЕВАГИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ……. 27

Амбарчян Вікторія
ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ПРУДЕНЦІЙНИХ ВИМОГ ДОСТАТНОСТІ РЕГУЛЯТИВНОГО КАПІТАЛУ БАНКІВ ……... 31

Андрос Світлана, Подюков Андрій
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ТА ЕКОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ У СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ АПК ……... 35

Беженар Інна
ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ …….. 39

Бороденко Тетяна
ГЛОБАЛЬНІ ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ В УМОВАХ ГЕОЕКОНОМІЧНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ: КЛАСИФІКАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА НОВІ ВИКЛИКИ 42

Борович Оксана
ПОДАТКОВА ЗНИЖКА НА НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ДОМОГОСПОДАРСТВ: АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА БАР'ЄРІВ ……... 45

Бурденюк Світлана, Сидор Галина
ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДОМОГОСПОДАРСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ …….. 48

Бутенко Вікторія, Буряга Ольга
СУЧАСНІ СТАНДАРТИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ……. 51

Вінництка Оксана, Чвертко Людмила
ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ……. 54

Георгадзе Максим, Любацький Олександр
ЦИФРОВІ ВАЛЮТИ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ (CBDC) ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ ……. 57

Гнатюк Діана
НАСЛІДКИ ВПЛИВУ ВІЙНИ НА ДОБРОБУТ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА ПРАВОВІ ВАЖЕЛІ ЙОГО ЗАХИСТУ …… 60

Годлевський Максим
ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ ЦИФРОВОГО КАПІТАЛУ БРЕНДУ БАНКУ ……. 63

Головко Олена, Омеляненко Денис, Осадчий Олексій
ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ БАНКІВ ЯК ФАКТОР ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ …… 65

Григор'єва Олеся
РОЗВИТОК ТОРГОВЕЛЬНИХ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА: ФАКТОРИ СТІЙКОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ …….. 68